

Uredništvo - uprava: Ljubljana, Kopitarjeva 6. Telefon 4001 - 4004
Mesečna naročnina 18 lir, za inozemstvo 31-50 lir.
Ček, rač.: Ljubljana 10.450 za naročnino in 10.349 za inserate
Izključna pooblaščenka za domače in inozemske oglaš: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano

SCOVENE

AVGUST - 1943
7
SOBOTA

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano

Tenaci combattimenti sul fronte siculo

I porti di Palermo e di Augusta bombardati - Ardita violazione della rada di Gibilterra - Tre piroscafi nemici affondati

Comando Supremo Bollettino di guerra No 1168:

Nel settore centrale del fronte siculo le unità italiane germaniche sono impegnate in tenaci combattimenti difensivi.

La città di Catania, da tre settimane investita da forze preponderanti e sottoposta giornalmente a violentissimi bombardamenti navali e aerei è stata sgomberata. La popolazione ha sopportato in modo esemplare le massicce azioni di fuoco del nemico e le dure privazioni imposte dalla situazione dando prova di grande fierezza.

Bombardieri italiani e tedeschi hanno nuovamente attaccato i porti di Palermo e di Augusta colpendo e danneggiando il naviglio alla fonda. Cinque apparecchi avversari risultano distrutti dai cacciatori dell'asse.

Nella notte sul 4 corrente mezzi di assalto della regia marina, portati da un nostro sommergibile sono penetrati nella rada di Gibilterra e vi hanno affondato due piroscafi tipo «Liberty» di 7500 tonnellate ciascuno e una petroliera da 10.000.

Analoga missione aveva svolto il medesimo sommergibile nella notte dal 2 all'otto maggio nella stessa rada di Gibilterra dove erano stati colati a picco pure da mezzi di assalto due piroscafi inglesi per complessive 17.500 tonnellate di stazza e un piroscalo nord americano da 7500 tonnellate.

Generale Ambrosio.

In base ad ulteriori accertamenti le vittime civili dell'incursione nemica su Napoli, citata dal bollettino nr. 1167 sono salite a 210 morti e 464 feriti.

Žilavi boji na siciliskem bojišču

Pristanišči v Palermu in Augusti bombardirani - 3 sovražni parniki potopljeni - Srdit vdor v gibraltarsko sidrišče

Vrhovno poveljstvo, vojno poročilo št. 1168.

Na srednjem odseku siciliskega bojišča so italijansko-nemške enote zapletene v žilave obrambne boje.

Mesto Catania, ki so ga tri tedne napadale nadmočne sile in ki je bilo vsak dan izpostavljen najhujšemu pomorskemu in letalskemu bombardiranju, je bilo izpraznjeno. Prebivalstvo je izgledno prenašalo množične sovražne ognjene napade in trde odpovedi, katere je zahteval položaj, ter tako dokazalo velik ponos.

Italijanski in nemški bombniki so znova napadli pristanišče Palermu in Augusta ter zadeli in poškodovali zasidrano ladjevje.

Osnovi lovi so uničili pet nasprotnih letal.

V noči na 4. avgust so napadala sredstva kr. mornarice, ki jih je priselila neka naša podmornica, vrli v sidrišče v Gibraltarski in tamkaj potopili dva parnika vrste «Liberty» po 7500 ton in eno 10.000 tonsko petrolejsko ladjo.

Podobno nalogo je izvedla ista podmornica v noči od 7. na 8. maj v istem gibraltarskem sidrišču, kjer so napadala sredstva prav tako potopila dva

angleška parnika s 17.500 tonami ter en severnoameriški parnik s 7500 tonami.

General Ambrosio.

Po zadnjih ugotovitvah znašajo civilne žrtve sovražnega napada na Napoli, omenjenega v vojnem poročilu št. 1167, 210 mrtvih in 464 ranjenih.

Junaška obramba Catanie

Rim, 6. avg. as. Oblegana s kopne strani po britanskih četah in podvržena številnim napadom z morja in zraka, je Catania nad tri tedne vztrajala in se upirala močnemu pritisku sovražnih sil, premagujot strahote pomorskega in letalskega obstreljevanja, ki skoraj ni prenehala. Zavladaevalna akcija, ki jo je posadka izvršila pred izpraznitvijo, o kateri sovražniki ni slutil, je bila vojaško izvedena. Obenem s hrabrimi edinicami osi, ki so imele doseči tak uspeh, pa je treba prebivalstvo Catanie pohvaliti, ki je pokazalo tak zgrad domoljubja in požrtvovalnosti ter je vztrajno prenašalo množično obstreljevanje od vseh strani, kakor tudi strahotne omejitve, ki jih je zahteval izjemni položaj, v katerem se je mesto znašlo. Katanci so v tem trenutku dali nov ponosen dokaz o nedvomljem sklepu italijanskega naroda, da bo vreden te zgodovinske ure.

Važna seja ministrskega sveta

Sprejeti so bili sklepi, nanašajoči se na prilagoditev vsega javnega življenja starim italijanskim izročilom

Narodna vzgoja

Na predlog ministra za narodno vzgojo so sprejeti osnutki ukrepa za odpravo Gila. Ukrepi razpušča tudi druge fašistovske mladinske organizacije. Vzgojne in podpirne ustanove opravljene organizacije preidejo pod ministrstvo za vzgojo, ki jih bo za zdaj upravljalo po posebnem komisarju. Imetje prehaja v državno last. Pozneje bodo po premišljenem načrtu določili, kakšna bo končna usoda šol in zavodov, osebja in imetja. Vse, kar je bilo res namenjeno pouku, vzgoji in podpori, bo ohranjeno. Ministrstvo za italijansko Afriko bo poskrbelo za vse, kar se tiče libijskih otrok.

Osnutek ukrepa za razpust upravnega sveta

Nova ureditev gospodarskega in kulturnega življenja

Na predlog ministra za javna dela je bil sprejet načrt osnutka, s katerim se vsižnje za 40 milijonov lir sklad za podpiranje zavoda za zdavo stanovanskih hiš. Ta sklad je določen kot državni prispevek za kritje stroškov, ki jih ima rimski zavod za graditev stanovanskih hiš, da bi našle stanovanje tiste revne družine, ki so spričo sovražnikovih letalskih napadov ostale brez strehe.

Dalje je bil sprejet osnutek, ki daje dovoljenje opraviti nujna dela pri vsesilskih poslopih. Po tem osnutku ministrstvo za javna dela sme neposredno izvajati dela ali pa dati podporo, da se omogoči izpopolnitev klinik in zavodov medicinskih fakultet, ki je zlasti v sedanjih časih nujno potrebna.

Pojedelstvo in gozdi

Na predlog ministra za pojedelstvo in gozdoje je bil sprejet osnutek, po katerem se tudi za leto 1943-44 podaljšajo odredbe v korist obdelovalcev doslej neobdelanih predelov; osnutek glede plačevanja izsuševalnih del v dolinjem področju Volturina in Pantana di Sessa; zakonski osnutek, s katerim se podaljšuje veljavnost določb zakona iz leta 1939 št. 1976, o ustanovitvi delavskih kolonij v občinah Lanuvio in Genzano di Roma; zakonski načrt, ki zadeva še nadaljnje izvajanje določb zakona z dne 25. avgusta 1938, št. 1442 glede pridelovanja olja.

Potem je ministrski svet pretehtal vprašanja, ki se tičejo sedanjega položaja glede prehrane, ter je zlasti poudaril potrebo po strogem nadzoru — od strani vseh — nad izvajanjem obveznosti, ki izhajajo iz veljavnih odredb, s posebnim ozirom na tiste, ki se tičejo oddaje žita v skupna skladišča. Obveznost oddaje žita v skupna skladišča velja za vse brez izjeme. Takšna izjema bi v sedanjem trenutku pomenila izdajo, ker bi s njo trpele oskrbovanje vojske in civilnega prebivalstva ter tako trdnost države same. Potem je ministrski svet sklenil, da dosežena organizacija ostane, oddaja glavnih živil, zlasti pa žita, pa bo odsej pod strogim nadzorom pokrajinskih vojaških komisij. Te komisije bodo ob delovanju s vsemi krajevnimi organizacijami poskrbele za strogo nadzorovanje, kako bodo posamezna podjetja te stvari oddajala ter bodo pri tem upoštevala tudi oddaje v prejšnjih letih. Vse preostopke glede tega bodo sodila vojaška sodišča pri armadnih zbori. Vodilno osebo, ki je dodeljena ustanovam, katere opravljajo nadzorstveno službo, dobavo in razdeljevanje poglavitnih živil, je poklicano pod orožje in bo kot tako opravljalo službo v letih ustanovah.

Na predlog ministra za korporacije je

pri zavodu za pomoč profesorjem srednjih šol »Arnaldo Mussolini«, imenuje se za izrednega komisarja senator Luigi Criveli, predsednik odseka pri računskem sodišču, zavodu pa se vrda staro ime »Narodni zavod Giuseppe Kerner«.

Načrt zakonskega ukrepa za odpravo zakon z dne 30. nov. 1935, št. 1943, ki je ustanavljal didaktična središča.

Vlada je potem sklenila, da se spet postavi v službo, iz katere so bili odstranjeni zaradi političnih razlogov, naslednji vsesilski profesorji: De Ruggiero Guido, profesor modroslovne zgodovine, Corti Guido, profesor za primerjalno anatomijo, Calogero Guido, profesor modroslovne zgodovine.

bil sprejet zakonski osnutek, po katerem se spreminjajo imena pokrajinskih korporacijskih svetov in uradov, ki so bodo odsej imenovali samo Pokrajinski gospodarski sveti in uradi, ter korporacijskega nadzornišva, ki se odsej imenuje Nadzornišvo za industrijo in delo. Sprito dejstva, da je bilo preimenovanje tudi ministrstvo za korporacije v ministrstvo za industrijo, trgovino in delo, se je pokazala nujna potreba spremeniti ime perifernih gospodarskih organizacij in korporacijskega nadzornišva, od katerih se bodo prve imenovali odsej Pokrajinski gospodarski sveti in uradi, drugo pa Nadzornišvo za industrijo in delo. Zakonski osnutek, ki določa odpravo centralnih korporacijskih organizacij in medministrski odbor za avtoritajo, S tem se odpravlja Narodni korporacijski svet in Osrednji korporacijski odbor, razveljavljajo pa se tudi doslej veljavna pravila. Razpuščen so potem tudi tehnični korporacijski in medkorporacijski odbor, medministrski odbor za vzporeditev, oskrbo, razdeljevanje in cene ter medministrski odbor za avtoritajo. Za poravnavanje skupnih delavskih sporov, ki jih omenja št. 13 zak. z dne 20. februarja 1934 št. 42 bo odsej skrbel Svet za poravnavo, ki se bo sestajal za vsak primer posebej v ministrstvu za industrijo, trgovino in delo; zakonski načrt, ki zadeva poštne tekoče račune za izplačevanje taks za patente industrijskih modelov; zakonski osnutek, ki se tiče poštne tekoče računov za plačevanje taks za patente industrijskih izumov.

Ljudska kultura

Na predlog ministra za ljudsko kulturo so bili sprejeti: zakonski načrt, ki postavlja določila za tisk z ozirom na sedanje vojno stanje; načrt, s katerim naj se odstrani neormalni položaj, ki je v tisku nastal po 25. julija t. l., določa, da odsej samo ministrstvo za ljudsko omiko odloča glede odprave katere koli časniške družbe ali drugih izdajateljskih podjetij. Minister ima pravico imenovati izredne komisarje pri časniških poročevalskih družbah, ki uživajo državno podporo. Ravnatelji ali odgovorni uredniki dnevnikov ali katerih koli drugih periodičnih publikacij, morajo imeti dovoljenje od ministrstva za ljudsko omiko, da smejo opravljati svoje posle. Če takšnega dovoljenja ne bodo imeli, bo periodični list prišel pod zaporo. Dovoljenje bo odvzeto v vsakem primeru tedaj, če bo list pisal tako, da ne bo v narodnem interesu. Odlok, ki je prehodnega in izjemnega značaja, bo veljal še tri mesece po končani vojni, v pričakovanju, da bodo pristojni organi poskrbeli za preureditev tiska, da se polagoma spet povrnemo k temeljnemu načelu ustavne svobode.

Na vzhodu se siloviti boji nadaljujejo

V enem mesecu je bilo zajetih 69.164 ujetnikov, uničenih 7847 tankov, 3083 topov in 3731 letal - Nemške podmornice potopile 6 sovražnih ladij

Hitlerjev glavni stan, dne 6. avgusta.

Nemško vrhovno poveljstvo objavlja: Ob Miusu je nadaljeval sovražnik s oklepnimi silami in številnimi bojnimi letali poskuse, da bi zopet pridobil prejšnje dni iztrgano mo ozemlje. Bil je zopet z velikimi izgubami odbit.

Ob Doncu so se ponestrili krajevni napadi z velikimi sovjetskimi izgubami v moštvi in oklepnih vozilih.

V prostoru pri Bjeigorodu se nadaljujejo boji z naraščajočo silovitostjo.

Tudi južnoahodno od Orla je sovražnik nadalje brezuspešno poskušal prodreti našo fronto. Razen krajevnega vdora, ki pa je bil prav tako zajet, so bili vsi napadi v ogorčenih bojih odbiti. Neka sovražna bojna skupina, ki ji je uspel prodor, je bila s sestrstivijo številnih vozil uničena, njeni preostanki pa vrženi nazaj.

Južno od Ladoškega jezera so naše čete prav tako odbile močne sovjetske napade.

Letalstvo je z močnimi oddelki bojnih letal in letal za bližnje polete poseglo v boje na kopnem in prizadelo sovražnikovo težko izgube v moštvi, oklepnih vozilih, topovih in prevoznih sredstvih. Včeraj je bilo na vzhodnem bojišču sestreljenih 209 oklepnih vozil in 84 letal.

Od začetka velike bitke na vzhodu je bilo v teku enega meseca od oddelkov kopne vojske in oboroženih SS zajetih 69 tisoč 164 ujetnikov, uničenih ali zaplenjenih pa 7847 oklepnih vozil, 3083 topov in 1620 metalcev granat. Letalstvo je sestrelilo 3731 letal. Krave boljševiske izgube so izredno visoke.

V obrambnih bojih pri Orlu v času od 5. do 27. julija je težki protiolepnjski polk št. 656 sam sestrelil 502 sovjet-

ska oklepna vozila in uničil nad 20 protitankovskih topov ter 100 topov.

Na Siciliji je nadaljeval sovražnik na srednjem odseku z nezmajšano silovitostjo svoje prodorne poskuse. V teških bojih, ki so stali sovražnika posebno velike izgube, so bili vsi napadi odbiti. Mesto Catania, ki je bilo že več dni varovano samo od slabih nemških zaščitnic, je bilo izpraznjeno, ne da bi sovražnik neposredno sledil. Nemška in italijanska bojna letala so znova napadla pristanišči Palermu in Augusti.

sta ter poškodovala tam zasidrane ladje, med njimi eno veliko trgovsko ladjo.

Manjšo število sovražnih letal je vrglo preteklo noč na zapadno Nemčijo brez cilja nekaj razdiralnih bomb. Ob holandskih obali je bilo sestreljeno eno letalo.

Nemške podmornice so potopile v trdovratni borbi proti sovražni oskrbovalni plovbi iz močno zavarovanih konvojev in posamič vzele štiri ladij šest ladij s skupno 43.000 tonam in poškodovali dve nadaljni s torpednimi zadetki.

Pot vlade maršala Badoglia

Rim, 6. avgusta. Današnji »Messaggero« je objavil uvodnik z naslovom »Pravilno stopnjevanje«, v katerem pravi, da je treba nujno brzditi razumljivo obnovitveno nepotrebnost, ki je posledica težavnih in zamotanih vprašanj, katere je treba načeti in rešiti. List pravi, da je vlada maršala Badoglia ostala zvesta načinu pravičnega stopnjevanja, kar je včeraj pokazal tudi ministrski svet. Nešteta vprašanja čakajo tiste, ki nosijo odgovornost za vzpostavitev reda v državi, toda treba jih je reševati zaporedno in ne dopustiti, da bi se zadržala kakor skupina kač; danes, da z dnem se odpravlja pretekli režim; jutri, ko bo prenehala doba in vzrok, spremljajo te dogodke, se bo redno obnovilo ustavno življenje, zagotovljeno s slovesno obljubo. To je logični red časov, logični red par excellence, medtem pa se vojna nadaljuje, na kar je maršal Badoglio opozoril že prvi dan. Ne vem, kdaj se bo končala. Vemo, da vojna traja in narod ne le za-

to, ker to odgovarja čustvovanju vseh, marveč interesu vseh z ozirom na bodočo predstavlja trdno in složno skupnost ob ramah naših junaških borcev. »Messaggero« nato zatrjuje, da pri reševanju sedanjih vprašanj, ki so osnova novega reda, delavski razredi niso manj zainteresirani kakor drugi in zato jih ne sme nič več odstranjevati od novega narodnega življenja. Včeraj jih je ovrnil totalitarizem. Te ovire danes ni več. Jutrišnji dan je odprt svobodnim ustanovam, kjer se bodo sklepali bodoči zakoni. Ta jutrišnji dan se oziroma na delavce, kakor na druge državljane. Toda — zaključuje list — najprej je treba podpreti plemenito prizadevanje maršala Badoglia, da bi dal vojni obliko moške trdnosti tako na vojaškem polju, kakor v civilnem življenju. Velj Italijani se danes s polno zavestjo ozirajo na tega velikega vojaka, čigar ime pomeni mnogo za vsakega Italijana, kakor za vsakega, ki živi na svetu.

Sporazum med švedsko in nemško vlado

Stockholm, 6. avgusta as: Zunanje ministrstvo sporoča: Med švedsko in nemško vlado je bil sklenjen sporazum, da sredi avgusta preneha skozi švedsko prevoz nemških vojakov, ki so na dopustu ter nemškega vojnega gradiva. Prevoz vojnega gradiva iz Norveške in na Norveško, oziroma iz Finske in na Finsko bo prenehal 16. avgusta, dočim bo prevoz vojakov iz Norveške in na Norveško, kakor tudi prehod med Trondheimom in Narvikom popolnoma prenehal dne 20. avgusta. Seveda ukinitve prometa na velja za navadne potnike in za blago. Po konvenciji lahko vozijo skozi švedsko tudi bolniški vlaki z ranjenici.

Ameriški glasovi o neizogibni vojni med Ameriko in SSSR

Lisbon, 6. avgusta as: Nekli čitatelj »Timesa« je v nekem pismu naslovljenem »Londonskemu uradu« zatrjeval, da so mnogi Amerikanci prepričani, da bodo morali voditi v bodoče vojno proti Rusiji. »Isti list je dobil neko drugo pismo, v katerem izražajo podobno bojazan severnoameriški pilot Harnet, ki piše, da je to prepričanje zelo razširjeno med severnoameriški piloti, slati med častniki, ki so prišli iz univerz. Oni so trdno prepričani, da bo neizogibno prišlo do vojne med Združenimi državami in Sovjetsko Rusijo.

Trenja med Anglo-amerikanci in Sovjeti

Bern, 6. avgusta as: Dopisniki švicarskih listov iz Londona poročajo, da predlaga list »Star« sestanek anglo-ameriških voditeljev s Stalinom za rešitev medsebojnih nesporazumov, toda isti dopisniki pripominjajo, da so dobro poučeni krog v Londonu za ponovno zatiranje, da tak sestanek gotovo ne bi zadostoval za rešitev preostalih vprašanj in da je »Star«, ki ponavlja to željo, popolnoma utopičen. Isti »Star« nato priznava, da odpokliče Majskega ter njegova nadomestitev s poslanikom, katerega nihče ne pozna, dokazuje željo Moskve, ki se hoče maskevat, ker Majski ni dosegel zaželenih uspehov v zvezi z ruski mi zahteval za čas po vojni

Načela davčne in finančne politike

Ko je bil dnevni red izrpan, je finančni minister podal pregled finančne politike, na kar je ministrski svet soglasno sprejel naslednjo izjavo:

»Predsednik vlade je kot tolmač volje ministrskega sveta izjavil, da bo finančna politika dobivala navdih v obrambi državnega denarja, v varstvu prihrankov in bo usmerjena v to, da se postopno doseže trdno ravnanje v državnem proračunu. Razen neopredeljenih potreb, ki jih nalaga vojna, se bodo morali izdatki kar najostreje zmanjšati, in zaradi tega bodo pregledali in odpravili vse postavke, ki jih ni mogoče smatrati za neopredeljene.

Glede davkov bo glavna smerica ta, da se morajo žrtve izenačiti, ker ni moč dovoliti, da bi huda preskušnja, ki jo prenaša narod, bremenila večino državljanov, za

nekatero sloje pa bi pomenilo priliko za izredne dobičke.

Brezpogojno zvesto se bodo držale in spoštovale vse obveznosti, ki jih je država sprejela do državljanov, ki so v vsakem sloju obilno prispevali k izrednim finančnim potrebam, katere je prinesla vojna.

Zaradi najvišjih državnih koristi se je treba izogniti, da bi kreditni zavodi, trgovske in industrijske družbe ter zasebniki kopičili državne ali bančne papirje zaradi napadne prevladnosti, s katero se obtoč umetno pomožje. Potrebno je torej, da imajo vsi svojo gotovino na razpologo v okviru rednih potreb, ker so lahko trdno prepričani, da poseg Italijanske banke ob nobeni morebitnosti ne bo izostal.

Seja vlade se je končala ob 20.30.

Amerika mora posojati Angliji trgovske ladje

Berlin, 6. avg. as. Churchill je predvčerajšnjim v spodnji zbornici prebral Rooseveltovo pismo, v katerem izjavlja predsednik Združenih držav, da je pripravljen odstopiti Angliji za vojni čas nekaj trgovskih ladij, izjavljajoč, da se je angleško brodogradnja znatno zmanjšala in da imajo Angliji veliko število izrujenih mornarjev, kateri lahko zdaj služijo na ladjah, zgrajenih v Ameriki. Kakor izjavljajo nemški politični krog, to Rooseveltovo pismo kaže slabost Anglije kot pomorskega naroda ter cinizem, kako hočejo Amerikanci izkoristiti največji položaj Anglije. Rooseveltova pripravljenost odstopiti vsak mesec 15 ali 20 ameriških ladij, temelji očitno na dejstvu, da jih Anglija nima. Ameriški mornarji pa natejo služiti na teh v serijah izdelanih »plavajočih mrtvaških nočilih«. Zato je zelo cinična Rooseveltova pripomba, da ima Anglija dovolj mornarjev za te ladje. Ker

je to »darilo« omejeno samo na vojni čas, bodo morali Angliji po vojni te ladje vrniti in torej ne bodo mogli tekmovali z Amerikanci. Angleška trgovska mornarica bo vsekar izgubila še mnogo posadk, tako bodo Amerikanci po vojni osvobodili konkurenco angleške mornarice tudi z ozirom na mornariško osebo.

Izmišljena londonska poročila

Rim, 6. avg. as. Po lažljivih trditvah, ki jih še nadalje širi londonski radio, naj bi se italijanske čete na Balkanu v neredu umikale proti obali, da bi se tam vkrcale.

Te čudaške vesti so brez vsakega temelja: naše oborožene sile so in ostanejo na bojiščih, ki so jim bila dodeljena z ozirom na vojaške potrebe. (Stefani.)

